

MOWA DOTYKU

Dotyk jest jednym z największych i najważniejszych, najbardziej pierwotnych systemów zmysłowych, w jakie wyposażyla nas natura, spośród wszystkich zmysłów dotyk rozwinął się jako pierwszy. Dotyk oznacza kontakt - stosunek do wszystkiego co znajduje się poza granicą naszego ciała. Dla ludzi i zwierząt dotyk ma znaczenie życiowe - przywraca pewność siebie, sprawia przyjemność, daje ciepło, odnawia siły witalne. Mówi nam, że nie jesteśmy sami.

Dotyk pełni funkcję obronną, daje informacje o naszym ciele oraz pomaga w kształtowaniu tzw. „mapy ciała”, odgrywa rolę w planowaniu ruchu, wpływa na koncentrację uwagi. Pomaga w kształtowaniu percepcji wzrokowej oraz w rozwoju sprawności manualnych.

Niemowlaki uwielbiają być tulone, głaskane, przytulane. Dotykiem uczymy się świata i poznajemy jego sens. W sytuacji, kiedy rodzice zaspokajają te potrzeby, dzieci są bardziej pogodne i spokojne. Badania naukowe dowodzą wpływ zmysłu dotyku na nasze zdrowie, rozwój i wzrost.

Okazuje się, że czuły dotyk, usprawnia działanie takich układów jak: układ oddechowy, krążenia i odpornościowy. Dzieci, które są częściej przytulane i głaskane przez rodziców szybciej przybierają na wadze, co ma niezwykle istotne znaczenie dla wcześniaków. W pierwszym okresie życia to właśnie zmysł dotyku jest podstawowym źródłem informacji dla dziecka o środowisku zewnętrznym. W tym czasie na bazie zmysłu dotyku kształtują się relacje pomiędzy dzieckiem, a rodzicami, zaspokajane są pierwsze podstawowe potrzeby, takie jak poczucie bezpieczeństwa.

Przytulanie, głaskanie, okazywane w dzieciństwie pomaga budować nam własną wartość, właściwy obraz samego siebie, udowadnia, iż akceptuje się nas i kocha. Już wiele lat temu amerykański psycholog S.M. Jourand udowodnił, iż nasza świadomość tego jak często jesteśmy dotykani jest wprost proporcjonalna do samooceny naszej wartości.

Dotyk stymuluje układ nerwowy. Przyspiesza dojrzewanie neuronów i rozbudowę połączeń pomiędzy nimi. Naukowcy twierdzą, że pomiędzy 3 a 7 r.ż. dochodzi do mielinizacji najbardziej istotnych struktur mózgu. W związku z powyższym jest to okres najbardziej intensywnych zmian w rozwoju psychoruchowym dziecka. W tym czasie rozwija się sfera społeczna, emocjonalna, poznawcza, rozwija się komunikacja - mowa czynna oraz kształtują się relacje dziecka z

otoczeniem. Jest to więc niezwykle ważny okres, w którym rodzice powinni pamiętać o dostarczaniu dziecku jak największej ilości bodźców o zróżnicowanym charakterze.

W tym okresie zaleca się zabawy z dzieckiem tj.: baraszkowanie, turlanie, przeciskanie się przez szpary, tunele utworzone z ich ciał, poruszanie się w siadzie na plecach. Dobre efekty przynoszą różnego rodzaju masażyki oraz przytulanie dziecka przed snem.

Rodzic przytulając dziecko przekazuje mu swoje pozytywne emocje, a dziecko uczy się w ten sposób pogodnego nastawienia do świata. Dziecku łatwiej w ten sposób inicjować i podtrzymywać relacje z rówieśnikami.

Dotykanie jest mową z jakiej korzystamy instynktownie do przekazywania uczuć do okazywania innym, że są potrzebni i kochani. „Trzeba to szerzyć” - to nasza odpowiedź na skargę dziecka, gdy się uderzyło lub nabiło tzw. guza. Ręce same kładą się na rozgorączkowane czoło, albo łagodzą ból brzuszka czy głowy. Podobnie ból emocjonalny wywołuje natychmiastową reakcję. Biorąc na ręce, głaszcząc, przekazujemy zrozumienie, przywracamy poczucie pewności siebie.

Zatem Drodzy Rodzice dbajmy o rozwój naszych dzieci, zapewniając im zróżnicowane bodźce sensoryczne, nie zapominając o dobroczynnej roli zmysłu dotyku w przebiegu rozwoju.

Publiczne Przedszkole Specjalne
WESOŁE ZABKI

mgr Katarzyna Matkowska